

Aan de voorzitter en de leden van de commissie SZW in de Tweede Kamer Der Staten Generaal

Per mail gestuurd

CC: minister van SZW, de heer Y.J. van Hijum
interdepartementale projectgroep IPA

Datum

3 september 2024

Ons Kenmerk

24-091 PB/KB/ae

Betreft/ Onderwerp

Arbeidsmigratie; toevoegingen op de brief d.d. 6 mei 2024

Geachte commissieleden,

Op 4 september a.s. vindt het uitgestelde commissiedebat arbeidsmigratie plaats. Onder verwijzing naar de brief met de FNV input van d.d. 6 mei jl., brengen wij graag nog de volgende aanvullende punten onder uw aandacht.

FNV is positief over het feit dat minister van Hijum de wetgevingstrajecten (vooral die m.b.t. het toelatingsstelsel voor uitzendbureaus) en het beleid van het vorige kabinet voortzet. Wij willen benadrukken dat arbeidsmigranten werknemers zijn die net als iedereen in ons land recht hebben op goede arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden, arbeidsverhoudingen en arbeidsinhoud. Arbeidsmigranten dienen in dienst te komen bij de inleners; werkgevers dienen de verantwoordelijkheid te dragen voor de mensen die zij inhuren.

De FNV is bezorgd dat wij nog weinig verandering zien in de situatie van arbeidsmigranten die werkzaam zijn ons land. Ondanks de aanbevelingen uit het rapport Roemer en de ingezette beleidsmaatregelen door het vorige kabinet. In de vorige week gepubliceerde Monitor Arbeidsongevallen 2023 van de Arbeidsinspectie staat, dat het aantal arbeidsongevallen bij arbeidsmigranten aanzienlijk hoger ligt dan bij andere werkenden. Eind mei constateerde de Arbeidsinspectie misbruik van het ontslagrecht in de vleessector. Nog een argument waarom de FNV pleit voor het door de werkgever direct in dienst van werknemers. De handhaving is ondanks de opschaling ervan nog altijd niet voldoende. Dat kan en moet beter. De wet- en regelgeving moet niet alleen strenger worden, maar moet ons inziens ook een strafrechtelijke component krijgen.

Onderstaand een paar punten in het bijzonder naar aanleiding van de aangepaste agenda, voor het overige verwijzen we naar de brief d.d. 6 mei jl. (als bijlage toegevoegd):

Arbeidscommissie:

In de brief aan uw kamer van 20 oktober 2023 spreekt de minister van SZW het voornemen uit de toegang tot het recht voor arbeidsmigranten te verbeteren via het Juridisch Loket. Tegelijk met een versterking van de positie van vakbonden door het wettelijk regelen van toegang tot de werkvloer. Maar uit het door de vorige minister uitgezet onderzoek naar de toegang tot het recht van I&O Research en Centerdata, komt nadrukkelijk naar voren dat met name kwetsbare werknemers problemen ervaren met het afdwingen van arbeidsrechten. In de brief zet de minister in op informatieverstrekking, advies en laagdrempelige geschillenbeslechting door de kantonrechter. Uiteraard ondersteunt de FNV de ontwikkeling van deze initiatieven, we willen wel benadrukken dat dit proces dan ook structureel wordt onderzocht op effectiviteit. De veelal individuele gevallen die door het Juridisch Loket zullen worden behandeld staan immers niet voorop, maar voor de grote collectieve misstanden waarvan de arbeidsmigranten schadelijke gevolgen ondervinden.

EU-talentedepool:

De Europese Commissie is voornemens een Talent Pool te introduceren. De FNV is zeer kritisch over de opzet van deze matchingtool. Ten eerste zal de combinatie van het vereenvoudigen van de toelating van derdelanders naar de EU, zonder de nodige waarborgen voor arbeidsrechten en bescherming, leiden tot nog meer misstanden en uitbuiting dan we nu al zien.

Ten tweede gaat het Talent Poolvoorstel voorbij aan het feit dat veel van de beoogde “knelpuntberoepen” behoren tot arbeidsintensieve en fraudegevoelige sectoren, zoals de bouw, voedsel, landbouw, horeca en transport. Een derde belangrijk bezwaar is ook dat de Talentpool wordt gepresenteerd als een optioneel instrument voor lidstaten. Echter, onderdanen van derde landen die toegang krijgen tot één lidstaat, kunnen naar iedere andere EU-lidstaat worden gedetacheerd. Regime shopping voor de gemakkelijkst toegankelijke lidstaat gebeurt nu al op grote schaal. Met het huidige voorstel van de Europese Commissie zal deze praktijk naar onze verwachting drastisch toenemen.

Structurele problemen vergen structurele oplossingen

Arbeidsmigranten moeten dezelfde omstandigheden kunnen werken en wonen als Nederlanders wil er structureel plek zijn voor bedrijfsactiviteiten waar ze worden ingezet. Ze apart zetten in regelingen die werkgevers faciliteren leidt tot marginalisering. Extreem rendementsdenken zorgt ervoor dat de werkende, de arbeidsmigrant de restpost wordt die het kortste eind trekt. In een beschaafd Nederland is dat onacceptabel. Arbeidsmigranten zijn mensen als u en ik. Zij verdienen dezelfde bescherming, behandeling, mogelijkheden en vooruitzichten. Het behandelen van Arbeidsmigranten als derderangs burgers ten faveure van de bottom line moet dan ook direct stoppen.

Met vriendelijke groet,

Petra Bolster
Lid dagelijks bestuur en internationaal secretaris FNV